

QORTI TA' L-APPELL

**ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE**

Seduta tat-28 ta' Novembru, 2012

Appell Civili - Ghawdex Numru. 771/2011/1

Violet Camilleri

vs

Registratur tal-Qorti t'Għawdex u I-Avukat Kevin Mompalao

II-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat li fit-30 ta' Marzu 2012 il-Qorti tal-Magistrati (Għawdex), Gurisdizzjoni Inferjuri, ippronunzat is-segwenti sentenza fl-ismijiet premessi: -

II-Qorti;

Rat ir-rikors ipprezentat minn Violet Camilleri fit-12 ta' Dicembru 2011 li permezz tieghu esponiet is-segwenti:

Illi l-esponenti giet innotifikata b'ittra ufficjali numru 771/2011 spedita fis-17 ta' Novembru 2011, mill-Avukat Kevin Mompalao fejn giet interpellata thallas id-dritt tieghu fil-kawza: Violet Camilleri vs Mario Camilleri (Rikors numru 9/09), illum ceduta;

Illi l-esponenti qed tikkontesta d-dritt tal-avukat ghat-talba principali tagħha billi dan kellu jigi kalkolat fuq l-interess li kellha r-rikorrenti fil-kawza, u ciee' nofs il-valur tal-assi tal-kunjunjoni u mhux fuq il-valur intier tal-assi billi l-interess tal-esponenti li kienet patrocinata minnu kien biss ta' nofs u ciee' ta' hamsin fil-mija tal-valur tal-assi fil-kunjunjoni;

Illi d-dritt tal-avukati ghall-kontro-talba qed jigi kontestat fi proceduri separate billi d-dritt tal-avukati ma kellux jinhad dem doppjament għat-talba u l-kontro-talba meta l-likwidazzjoni tal-kunjunjoni kienet ser issir biss darba;

Illi d-dritt li qed jintalab mill-Avukat Kevin Mompalao kellu wkoll jigi ffissat bi ftehim mal-esponenti billi meta talab li d-dritt tieghu jigi ntaxxat, il-kawza kienet għadha sejra u l-avukat ma kellu ebda dritt li jiffissa valur mal-avukat tal-kontro-parti, izda kellu jiffissa l-valur mal-patrocinata tieghu billi kien hu li ddecieda li jwaqqaf is-servizzi tieghu lill-esponenti u mhux vice versa;

Illi sallum għadha ma hargitx taxxa ufficjali tal-kawza minkejja li l-kawza giet ceduta stante ftehim li kien intla haq sussegwentement bejn l-esponenti u zewgha, u għalhekk dan ir-rikors qed isir biss fil-konfront tal-intimati u mhux ukoll fil-konfront ta' zewgha Mario Camilleri u l-avukat tieghu;

Illi t-taxxa li harget tat-3 ta' Novembru 2009 ma saritx skond il-ligi, u mhijiex valida billi din kellha tohrog biss fil-konfront tal-avukat li kien iddecieda li jtemm is-servizzi tieghu u mhux taxxa tal-kawza come ceduta, u effettivament it-taxxa fil-process baqghet ma gietx iffirmata u għadha sallum mhix iffirmata mir-registratur;

Illi l-esponenti talbet ghalhekk *lil din il-Qorti tordna ritassa tad-dritt tal-avukat Kevin Mompalao billi tordna li d-dritt tieghu jigi kalkolat biss fuq l-interess li kellha l-esponenti fil-kawza fejn kienet kompartecipi fil-komunjoni tal-akkwisti ma' zewgha Mario li kien ukoll parti fil-kawza.*

Illi l-Avukat Kevin Mompalao irrisponda hekk:

Illi d-dritt ta' parti f'kawza li tattakka taxxa ufficjali ta' drittijiet u spejjes jitwieleed minn l-artikolu 64 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi dak id-dritt jaghmilha tassattiva li tali taxxa tista' tigi attakkata mid-debitur entro xahar (perentorju) dekoribbli mid-data li fiha huwa jircievi dik it-taxxa permezz ta' intimazzjoni gudizzjarja biex ihallas.

Dan kollu sar permezz ta' ittra ufficjali tas-17 ta' Novembru 2009 li magħha giet annessa it-taxxa ufficjali (ittra ufficjali numru 779/2009).

Illi kuntrarjament għal dak li tallega Violet Camilleri it-taxxa annessa ma' dik l-ittra ufficjali kienet debitament iffirmata mir-registratur u għalhekk it-talba kienet valida.

Skond l-artikolu precitat Violet Camilleri kellha xahar zmien minn notifika ta' dik l-ittra ufficjali sabiex tattakka l-istess taxxa. Fil-fatt hija hemm għamlet u attakkat dik it-taxxa in parti billi attakkat id-dritt tas-sottoskritt mogħi għal kontro talba. Id-drittijiet l-ohra gatt ma gew ikkōntestati.

Illi fis-17 ta' Novembru 2011 l-esponenti bghat ittra ufficjali ohra sabiex Violet Camilleri thall-su dawk id-drittijiet li ma kinux kontestati u li skond l-artikolu 253 tal-Kap 12 huma koperti b'titolu ezekuttiv. Dan sar minn l-esponenti sabiex ma jaqbadx jghaddi għal mandati ezekuttivi minn l-ewwel, dan minkejja li ma kellux bzonn jagħmel dan ghaliex huwa kien kopert għal dawn id-drittijiet bl-ittra ufficjali tieghu tas-17 ta' Novembru 2009.

Illi ghalhekk Violet Camilleri ma kellha l-ebda jedd f'dan l-istadju terga' tiprova tattakka dik it-taxxa wara li sentejn ilu attakkata biss in parti.

Illi huwa kontrosens li Violet Camilleri toqghod targumenta illi dik it-taxxa mhix valida ghax mhux iffirmata u fl-istess waqt ilha sentejn tattakka dik it-taxxa fi proceduri li marru anke fl-appell.

Illi l-fatt li t-taxxa li hemm fil-process mhix iffirmata ma jfisser xejn (l-anqas hemm obbligu legali li t-taxxa trid tkun fil-process). L-importanti huwa illi t-taxxa annessa ma' l-ittra ufficiali ta' Novembru 2009 u notifikata lil Violet Camilleri hija ffirmsata. U Violet Camilleri kellha xahar zmien biex tqajjem kull oggezzjoni li trid ghal dik it-taxxa; kif fil-fatt ghamlet, izda dak li ma kkontestatx dakinhar ma jistax jigi kkontestat f'dan l-istadju aktar minn sentejn wara.

Illi l-fatt illi t-taxxa hija mahruga come ceduta u mhux biss fil-konfront ta' l-avukat li talabha ma jfisser xejn, ghaliex id-drittijiet ta' l-avukat huma t-tnejn l-istess fiz-zewgt kazi.

Illi jidher car illi Violet Camilleri, sempliciment ghal pika tagħha, qed tagħmel minn kollex biex tiprova ma thallasx lill-avukat tagħha, agir li għandu jkun ikkundannat.

Illi mingħajr pregudizzju għas-suespost il-valuri li fuqhom giet mahduma t-taxxa ufficiali huma valuri gusti u rejali anzi huma valuri konservattivi tenut kont tal-proprijeta' u l-flus inkluzi ishma u assi ohra finanzjarji li kellha l-komunjoni ta' l-akkwisti.

Għalhekk ir-rikors ta' Violet Camilleri għandu jigi michud.

Rat li r-Registratur tal-Qorti t' Ghawdex gie debitament notifikat bir-Rikors, bid-digriet u l-Avviz tas-Smigh izda baqa' ma pprezenta ebda risposta.

Rat il-verbal tas-seduta tas-16 ta' Frar 2012 fejn gie deciz li li in vista ta' l-eccezzjoni ta' Dr Mompalao li r-rikors sar fuori termine jehtieg li qabel kollex tigi trattata din l-

eccezzjoni. Fuq talba tieghu r-Registratur inghata terminu ta' ghoxrin jum biex jagħmel nota ta' sottomissjonijiet rigwardanti l-eccezzjoni trattata. Ir-rikors gie differit ghall-provvediment gahs-seduta tat-30 ta' Marzu 2012.

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tar-Registratur tal-Qorti t'Għawdex (li ghalkemm giet prezentata tardivament b'jumejn u giet prezentata mingħajr awtorizzazzjoni tal-qorti xorta wahda qegħda tigi ammessa in atti) fejn issottometta:

Illi fl-ewwel lok, l-esponenti jixtieq jigbed l-attenzjoni ta' dina l-Onorabbli Qorti ghall-fatt illi l-ittra ufficjali numru 771/2011 spedita fis-17 ta' Novembru 2011 illi tat lok għal dina l-procedura ma gietx presentata fl-atti ta' dan ir-rikors. Illi wieħed ma jifhiemx kif wieħed jista' jippretendi illi jimpunja taxxa rilaxxata mill-esponenti meta tali taxxa ma gietx ipprezentata fl-atti ta' dan ir-rikors u konsegwentement, wieħed ma jafx fuq xiex qieghda tibbaza l-lanjanza tagħha r-rikorrenti.

Illi fit-tieni lok, jekk it-taxxa impunjata hija l-istess taxxa illi r-rikorrenti qieghda tipprova timpunja bil-procedura odjerna hija l-istess taxxa rilaxxata mill-esponenti fit-3 ta' Novembru 2009 u li giet allegata mar-rikors illi l-istess rikorrenti pprezentat fit-30 ta' Novembru 2009 fil-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) Gurisdizzjoni Superjuri – Sezzjoni Familja (Rikors Numru 9/2009), allura hu altru mill-evidenti illi l-azzjoni tar-rikorrenti hija llum perenta bl-artiklu 64 tal-Kap 12 ghaliex ir-rikorrenti kienet giet notifikata bit-taxxa in kwistjoni u kellha xahar zmien sabiex timpunjaha kif fil-fatt għamlet bil-procedura msemija.

Illi l-fatt illi r-rikorrenti giet notifikata mill-għid b'ittra ufficjali bit-taxxa in kwistjoni (dejjem nassumu illi fil-fatt si tratta mill-istess taxxa ghax ma giex iccarat liema taxxa qieghda timpunja r-rikorrenti) mill-avukat li kien jippratocinaha ma jagħtiex dritt lir-rikorrenti illi terga' tittenta azzjoni gdida sabiex timpunja t-taxxa in kwistjoni meta tali impunjazzjoni fi kwalunkwe kaz diga' qed tigi ttentata fil-procedura msemija.

Rat I-atti kollha.

Ikkunsidrat:

Illi I-punti saljenti li wasslu ghall-vertenza odjerna kienu s-segwenti:

- *Ir-rikorrenti kienet ghaddejja minn proceduri ta' separazzjoni. Hija kienet patrocinata mill-Avukat Dr Kevin Mompalao. F'waqt minnhom Dr Mompalao ma baqax jippratocinaha.*
- *Dr Mompalao talab lir-Registratur sabiex jahdem taxxa come cedula sabiex b'hekk huwa jkun jista' jithallas id-dritt tieghu. Fil-fatt harget tali taxxa.*
- *Fis-17 ta' Novembru 2009 Dr Mompalao baghat ittra ufficjali (Nru 779/2009) lil Violet Camilleri li magħha giet annessa it-taxxa ufficjali. Din it-taxxa kienet iffirmata mir-Registratur u dan anki kif ivverifikat minn din il-qorti fl-atti. Permezz ta' din I-ittra ufficjali, Dr Mompalao interpella lil Violet Camilleri sabiex thallsu I-ammont ta' €7,395.74.*
- *Violet Camilleri pprezentat rikors li permezz tieghu attakkat dik it-taxxa in parti billi lmentat li r-Registratur ntaxxat għal darbtejn it-talba għal likwidazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti fuq valur ta' €449,500. L-argument tar-rikorrenti hu li I-komunjoni tal-akkwisti kienet ser tigi likwidata darba biss. Tali proceduri għadhom pendenti quddiem din il-Qorti.*
- *Dr Mompalao baghat ittra ufficjali ohra fis-17 ta' Novembru 2011 sabiex Violet Camilleri thallsu d-drittijiet li ma gewx kontestati minnha u li skont huwa huma koperti b'titulu eżekuttiv. Għalhekk ir-rikors odjern huwa fuori termine.*
- *Ir-rikorrenti fir-rikors odjern targumenta li t-taxxa li harget fis-sena 2009 (i) ma kellhiex tinhareg come cedula (sallum taxxa ufficjali tal-kawza għadha ma saritx nonostante li I-kawza giet cedula) u għalhekk it-taxxa*

mhiex valida; (ii) qed tikkontesta d-dritt tal-avukat għatalba principali billi dan kellu jigi kalkolat fuq l-interess li kellha hija cioe' nofs il-valur tal-assi tal-komunjoni u mhux fuq l-intier; (iii) il-valur tal-komunjoni ma setax jigi ffissat mal-avukat tal-kontro-parti izda kellu jigi ffissat mal-patrocinata tieghu.

Illi fl-ewwel lok jingħad li ghalkemm ir-rikorrenti messha ezebiet l-ittra ufficjali flimkien mar-rikors minnha prezentat, din il-qorti mhiex tal-fehma li b'daqshekk tixhet 'il barra l-istess rikors. Għalhekk il-qorti għamlet il-verifikasi tagħha sabiex l-istess ittra ufficjali li giet indikata b'mod preciz mir-rikorrenti tigi rintraccjata.

Illi l-artikolu 64 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta jiprovvdi hekk:

'(1) L-ispejjez gudizzjarji jigu ntaxxati u likwidati mir-registratur, u t-taxxi magħmulin minnu ma jistgħux jigu attakkati wara li jagħlaq xahar. Dik l-azzjoni għandha tinbeda b'rikors li għandu jigi trattat sommarjament mill-qorti. Dan iz-zmien, għal dawk li jitkol t-taxxa ta' l-ispejjez, jibda jgħodd mill-gurnata li fiha tkun harget it-taxxa, u għad-debitur li jkun regolarment innotifikat bit-taxxa b'att gudizzjarju, mill-gurnata ta' dik in-notifika'.

Illi fil-fehma tal-Qorti l-intimat Dr Kevin Mompalao għandu ragun meta jsostni li l-azzjoni tar-rikorrenti hija fuori termine u dan għas-segwenti ragunijiet:

(i) L-artikolu 253 (c) tal-Kap 12 jiprovvdi li huma titoli esekuttivi taxxi ta' drittijiet u spejjez gudizzjarji, mahruga favur ta' avukat, prokuratur legali, nutar pubbliku, perit jew perit iehor imqabbad minn qorti, jew xhud, meta dawn it-taxxi ma jkunux gew attakkati skond il-ligi. Imbagħad l-artikolu 256(2) jistipula illi l-esekuzzjoni ta' kull titolu esekuttiv iehor ma tistax issir hliet wara jumejn ghall-anqas min-notifika ta' sejha ghall-hlas magħmula b'att gudizzjarju.

(ii) Illi t-taxxa li qed tigi impunjata permezz tar-rikors odjern hija l-istess taxxa rilaxxata mir-Registratur tal-Qorti

fit-3 ta' Novembru 2009 li biha kienet giet debitament notifikata r-rikorrenti. Parti minn din it-taxxa qegħda tigi impunjata fi proceduri ohra quddiem din il-qorti liema proceduri għadhom pendenti. Infatti fil-proceduri fl-ismijiet ‘Violet Camilleri vs Registratur tal-Qorti (Għawdex)’ – Rik Nru: 9/09JD ir-rikorrenti ikkонтestat biss id-dritt tal-avukat b'referenza ghall-kontrotalba billi ssostni li ma kellux jinħad dem doppjament għat-talba u l-kontrotalba meta l-likwidazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti kienet ser issir darba.

(iii) Illi għalhekk huwa evidenti li r-rikorrenti accettat jew ghazlet li ma tikkontestax il-mod kif gie intaxxat id-dritt ta' l-avukat inkwantu għat-talba.

Illi għalhekk l-ammont ta' taxxa li ma giex kontestat a tempo vergine ossia fit-terminu ta' xahar minn mindu r-rikorrenti giet notifikata bl-ittra ufficjali bit-taxxa annessa tikkostitwixxi titolu ezekuttiv u in verita' lanqas kien hemm bzonn li tinhareg ittra ufficjali ohra għall-esekuzzjoni ta' dak it-titolu esekuttiv. Din it-tieni ittra ufficjali għandha titqies biss bhala ittra interpellatorja bl-isperanza li l-persuna koncernata thallas mingħajr il-htiega tal-hrug ta' mandati ezekuttivi fil-konfront tagħha.

(iv) Illi dan qed jingħad ukoll ghaliex fl-eventwalita' li t-talba tar-rikorrenti fil-proceduri Nru: 9/09JD ikunu favorevoli għaliha t-taxxa fuq id-dritt ta' l-Avukat Kevin Mompalao se jibqghu mhux mittiefsa. Għalhekk bl-ittra ufficjali tas-sena 2009 dik il-parti tat-taxxa li ma gietx kontestata hija kolpita bit-titolu ezekuttiv u ma tistax tigi attakkata.

(v) Illi r-ragunijiet li gabet ‘il quddiem ir-rikorrenti fir-rikors odjern huma kollha ragunijiet sabiex tigi attakkata t-taxxa fi proceduri ta' ritassa, li bir-rispett kollu, kellhom jigu avvanzati fl-ewwel istanza u mhux f'dawn il-proceduri.

Ibda biex il-fatt li t-taxxa harget come ceduta ma jfissirx li t-taxxa hija nulla a priori izda semmai hija raguni biex tattakka l-mod ta' kif giet mahduma t-taxxa.

Illi l-ilment li t-taxxa li qegħda fil-process mhiex iffirmata lanqas tirrizolta fondata fi kwalunkwe kaz.

L-istess jingħad ghall-ilment li l-valur gie indikat mill-avukati tal-partijiet mingħajr l-awtorizzazzjoni tal-patrocinata tieghu.

Illi għal dawn ir-ragunijiet din il-qorti taqta' u tiddeċiedi billi, fil-kontumacja tar-Registratur tal-Qorti t'Għawdex, tilqa' l-eccezzjoni ta' l-intimat l-Avukat Kevin Mompalao li r-rikorrenti prezentat ir-rikors fuori termine u għalhekk tichad it-talbiet tar-rikorrenti.

Spejjez a karigu tar-rikorrenti.

Rat ir-rikors tal-appell ta' Violet Camilleri datat 13 ta' April 2012 fejn talbet lill-Onorabbi Qorti sabiex tirrevoka s-sentenza appellata tal-Qorti tal-Magistrati (Għawdex), Gurisdizzjoni Inferjuri tat-30 ta' Marzu 2012, u dan billi tichad l-istess eccezzjoni bl-ispejjez kontra l-intimat u tirrinvija l-atti quddiem l-ewwel Qorti halli r-rikors ikompli jigi trattat u deciz skont il-ligi.

Rat ir-risposta tal-appell tal-Avukat Kevin Mompalao tal-25 ta' April 2012, fejn b'referenza ghall-profili kollha suesposti, jitlob li l-appell ma jigiex ezawdit, bl-ispejjez anke ta' din l-istanza jitbattew mill-appellanta.

Rat ir-risposta tal-appell tar-Registratur tal-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) datata 7 ta' Mejju 2012 fejn l-esponenti talab li s-sentenza appellata tigi kkonfermata.

Rat li dan l-appell gie appuntat għas-smigh għat-2 ta' Lulju 2012 fejn deheru Dr. Mario Scerri ghall-appellanta Violet Camilleri, l-appellat Dr. Kevin Mompalao u Dr. Mary Debono Borg ir-Registratur tal-Qorti t'Għawdex. Il-kaz gie trattat u l-appell gie differit għas-sentenza għat-28 ta' Novembru 2012.

s

Rat l-atti kollha relattivi.

II. KONSIDERAZZJONIJIET

Illi l-ewwel aggravju tal-appellanta huwa li **l-artikolu 64 tal-Kap. 12** ma japplikax ghall-kaz in ezami.

Din il-Qorti ma thossx li tali aggravju huwa gustifikat ghaliex jirrizulta li l-istess artikolu gie stabilit li l-ispejjez gudizzjarji li jigu ntaxxati u likwidati mir-Registratur, u t-taxxi maghmulin minnu ma setghux jigu attakati mit-terminu ta' xahar, li jibda jiddekorri ghal dawk li jitolbu t-taxxa tal-ispejjez mill-gurnata li fiha tohrog it-taxxa, u għad-debitur mid-data ta' notifika ta' l-istess b'att gudizzjarju (**“Paolo Schembri vs Rosina Bonnici et”** – 12 ta' Gunju 1953).

Illi fil-fatt fid-decizjoni **“Adelaide Ellul vs Direttur Generali tal-Qorti et”** (P.A. (RCP) – 26 ta' Marzu 2009) inghad li hemm xahar li fih ir-rikorrenti setghu jattakkaw it-taxxa u jekk dan jiskadi mela allura l-azzjoni proposta tigi perenta u dan *ai termini* ta' l-artikolu 64 (1) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi fil-fatt l-artikolu 64 huwa car u ma jaghti l-ebda lok ghall-interpretazzjoni fis-sens li tali azzjoni ta' ritassa għandha tinbeda fi zmien xahar, li jibda jiddekorri mid-data illi fiha harget it-taxxa f'kaz għal min ikun talab il-hrug tat-taxxa u in kwantu għad-debitur, ix-xahar jibda jiddekorri mid-data illi fiha jkun gie regolarmen notifikat bit-taxxa b'att gudizzjarju.

Illi f'dan il-kaz ma huwiex kontestat illi r-rikorrenti fil-kaz in ezami hija d-debitur u hija giet interpellata b'ittra ufficjali datata 17 ta' Novembru 2009 (Ittra Ufficjali 779/2009) sabiex thallas lill-appellat id-dritt intaxxat lilu skont taxxa datata 3 ta' Novembru 2009, u tali ittra ufficjali giet notifikata lill-appellant odjerna fl-1 ta' Dicembru 2009.

Mela la darba dan ir-rikors sar biss fit-12 ta' Dicembru 2011 dan ifisser li l-istess talba mertu ta' dawn il-proceduri ma tistax tintlaqa' ghaliex tali talba saret fuori termine, ghaliex saret wara x-xahar indikat fl-artikolu 64 tal-Kap. 12 (**“Aldo Laferla vs Francis Scicluna et”** A.C. – 29 ta' Mejju 1998).

Ghalhekk din il-Qorti qed tichad l-appell u tikkonferma d-decizjoni appellata.

III. KONKLUZJONI

Ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti **taqta'** u **tiddeciedi**, billi filwaqt li tilqa' r-risposta tal-appell tal-appellat Dr. Kevin Mompalao datata 25 ta' April 2012 u tal-appellat ir-Registratur tal-Qorti datata 7 ta' Mejju 2012 biss in kwantu l-istess huma konsistenti ma' dak hawn deciz, **u tichad l-appell interpost mill-appellanta Violet Camilleri datat 12 ta' Dicembru 2011** ghaliex huwa nfondat fil-fatt u fid-dritt ghar-ragunijiet hawn decizi, u b'hekk tikkonferma d-decizjoni tal-Qorti tal-Magistrati (Għawdex), Gurisdizzjoni Inferjuri, fl-ismijiet premessi "Violet Camilleri vs Registratur tal-Qorti et" datata 30 ta' Marzu 2012 (Rikors Numru 771/2011/JD) għall-finijiet u effetti kollha tal-Ligi.

Bl-ispejjez tal-appell a karigu tal-appellant.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----